

«Vi håndterer 10.000 brukere, men vi har kapasitet for det dobbelte. I tillegg til våre tre kommunale eiere drifter vi 20 bedriftskunder.»

KJETIL NORDBYE I KONN, SIDE 16 OG 17

SIDE 15

«Det er veldig få som aner hva it-parken trekker av strøm.»

Benedicte Fasmer Waaler, IKT Norge

GRØNN IT-SJEF: Benedicte Fasmer Waaler er prosjektleder for grønn it i IKT-Norge. Hun tror det blir en hygienefaktor å ha grønnest mulig it om få år.

FOTOLIEP KIRKNES

Grønn it med utfordringer

■ Mangler felles målereferanser ■ Mangler konkret politikk ■ Strømregning på feil budsjett

Grønn it er på vei fremover etter en brems i finanskrisen, men utfordringene står i kø.

LEIF KIRKNES

Fjere og flere bedrifter og statlige organer skjøper grønn it. Men det er fortsatt en lang vei å gå, mener IKT-Norges Benedicte Fasmer Waaler, prosjektleder for Grønn it.

IKT-Norge er interesseorganisasjonen for norske it-selskaper.

— Noe av det vi begynte med var å få miljøkrav i offentlige anskaffelser. Nå har man fått det, og det jobbes med miljøkrav på mobiltelefoner. I tillegg har vi snakket mye med Direktoratet for forvaltning og ekt (DIFE) om miljøkrav for it-tjenester, sier hun.

Samtidig har det blitt jobbet med sertifisering av medlemsbransjen til IKT-Norge, både med ISO 14001, Miljøfyrtårn, samt med tanke på klimaregnskap.

— Vi ønsker et medlemmene i det minste fører klimaregnskap, men vil helst at de sertifiserer seg.

EU har sagt at it-bransjen kan være med på å redusere Europas CO2-utslipp med 20 prosent.

— Men it-bransjen må selv vise at vi kan redusere egne utslipp. EU krever at vi enes om standardiserte målemetoder og lykkes i måle egne utslipp. Først da vil vi fremstå som troverdige, sier Fasmer Waaler.

Statsråd i Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Heidi Grande Røys (SV), peker på at it-sektoren har like store utslipp enn luftfartssektoren.

— It-bransjen må ha like stort fokus som luftfarten har, på å få ned sitt forbruk. De må

se på hele verdikjeden, sier hun.

Det finnes flere nivåer av grønn it. Mange har begynt med forstetnivå-bruk, men det finnes også et andrenivå, som angår smart it.

— Det er en veldig sterk sammenheng mellom første nivå og andre nivå grønn it, smart it. Du må vise at du jobber med første nivå — at vi direkte jobber med å redusere våre egne utslipp — før å kunne argumentere med andre nivå, de utslippene vi kan være med på å spare, dersom grønn it tas i bruk i stor skala, sier Fasmer Waaler.

Feilplassert budsjett

Både hun og Grande Røys mener det er på tide at it-sjefen får strømregningen på sitt budsjett, for å bli bevisst hvor mye strøm sammen av it-utstyr bruker i bedriften.

«Jeg tror de politiske partiene bør gå i seg selv og se om de har en fremtidsrettet it-politikk og grønn it-politikk.»

Heidi Grande Røys, FAD

— Det er veldig få som aner hva it-parken trekker av strøm. Det er først når du har fått orden på de tallene at du kan begynne å bruke it til å styre bygget smart, sier Fasmer Waaler.

Hun eksemplifiserer hvordan det kan gi miljøbidrag ved å vise til musikkfiler. Det er mer miljøvennlig enn cd. Men musikkbransjen er ikke overbegeistret.

— Du må ikke la bransjen selv bestemme. Enhver bransje vil stritte i mot slik kreativ destruksjon — når en annen teknologi står opp ned på alle forutsetninger dine gamle forretningsmodeller var bygget rundt. De fleste bransjer vil holde litt igjen på den gamle teknologien sin, men trenger ofte et lite push og hjelp med regelverket rundt, for å få det til å gå. Her har politikere en viktig rolle.

Nok en utfordring grønn it skaper er

hvordan slike initiativ konkret skal måles.

— For å kunne ha CO2-rapportering må vi bli enige om hvordan vi skal drive klimaregnskap i Norge, hvilke CO-ekvivalenter vi bruker, sier Fasmer Waaler.

Miljøvernminister Erik Solheim opererer med tall på 1.000 gram per kilowatttime når det gjelder norsk strøm, fordi Solheim regner inn en slags erstatningskost — hva man sparer miljøet dersom denne ene kilowatttimen med ren norsk kraft ikke benyttes her, men eksporteres til et land med øskittens kullkraft og reduserer forbruket med én kilowatttime der. International Energy Agency opererer derimot med syv gram per kilowatttime, fordi de regner faktisk forurensing fra Norges rene energiproduksjon.

— De fleste regner en mellomting, enten skandinaviak eller europeisk måle på noen hundre gram CO2 per kilowatttime. Dette er en slags marginalkost. Man kan argumentere godt

for alle metodene, og vi trenger å bli enige om hvilke tall vi skal bruke når, sier Fasmer Waaler.

— Politiske partier må gå i seg selv Norge har heller ingen grønn it-politikk.

— Heidi Grande Røys er flink og dessuten lydhør overfor it-bransjen, men hun har ikke nok makt, mener Fasmer Waaler.

— Et det generelt for lite fokus på grønn it i Stortinget?

— Ja. Men vi vil heller at politikerne ser it sitt totalbidrag til miljøet. De trenger å løfte blikket for å kunne koordinere disse bidragene på tvers.

Grande Røys innrømmer at det ikke flommer over av politikere som tenker grønn it.

— Du har en vekselende grad av miljøtanke i de politiske partiiprogrammene, men ingen som konkret handler om grønn it. Men

SV ble nylig ledet av Abella til å være det beste partiet for grønn it.

— Men hva gjør du som statsråd for å spre budskapet om grønn it på Stortinget?

— Jeg arrangerer blant annet en workshop der myndighetene stiller på lag med bransjeorganisasjonene og store bedrifter. Ved å lage møteplasser der politikere møter bransjen, håper jeg det blir større oppmerksomhet.

— I Ukebrøvet Mandag morgen nr. 24 står det kort oppsummert at du gjør en god jobb, men mangler gjennomslagskraft. Hva tenker du om det?

— Jeg sliter ikke med gjennomslagskraften i egen regjering, føler jeg. Men når du ikke har politiske partier på Stortinget som kan laget ditt, så er det klart du ikke får oppmerksomhet rundt det. Jeg tror de politiske partiene bør gå i seg selv og se om de har en fremtidsrettet it-politikk og grønn it-politikk.

Finanskrisesmell

I finanskrisen gikk grønn it på en liten smell, der fokus på miljøvennlig it bremses. Men nå er fokuset på vei tilbake, ifølge Fasmer Waaler. Og om fem til ti år ser det enda lysere ut, mener hun.

— Jeg tror det blir en hygienefaktor å ha grønn it på datarommet. Hvis du ikke har det, blir du liksom litt øde.

Hun påpeker at Microsofts miljøsjef sier at alle e-tjenester innen fem år vil måles i CO2-utslipp per transaksjon, hele veien gjennom verdikjeden.

— Da vil alle måtte ha grønnest mulig it gjennom verdikjeden for å få gode CO2-tall. Så da vil grønn it være selvsagt. De snarreste løsningene vil vinne frem, og erstatte høy karbonaktivitet med lav aktivitet, sier Fasmer Waaler.

— Når man får standarder for klimareportering vil man for eksempel kunne måle klimaeffekten av en mp3-fil opp mot en tradisjonell cd-plate.

LEIF KIRKNES/COMPUTERWORLD.NO